- Wydział Instrumentalny

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW
OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026 / 2027

NAZWA PRZEDMIOTU	Improwizacja
KIERUNEK	instrumentalistyka
SPECJALNOŚĆ	gra na instrumencie
SPECJALIZACJA	organy
POZIOM STUDIÓW	Studia I stopnia

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:

Prof. dr. hab. Roman Perucki
dr hab. Maciej Zakrzewski

ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do samodzielnego tworzenia prostych akompaniamentów, przygrywek do pieśni. Nauczanie w oparciu o podstawowe techniki polifoniczne jak tworzyć proste preludia, toccaty, fugi, partity i inne formy oraz opracować pieśni kościelne na różne sposoby. Przedmiot szczególnie przydatny w grze liturgicznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:

Kurs harmonii w zakresie szkoły średniej i akademii muzycznej, studiów I st. (dla organistów). Kurs kontrapunktu oraz realizacji basso continuo w zakresie akademii muzycznej, studiów I st. (dla organistów). Wymagane jest uzyskanie wpisu na semestr, w którym rozpoczyna się przedmiot – V semestr studiów I stopnia.

ZALECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:

Udział w kursach improwizacji organowej, realizacji basso continuo oraz praktyka liturgiczna.

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:

- Śpiewnik kościelny ks. J. Siedleckiego
- Śpiewniki chorałowe Kościołów luterańskich
- wybrane przykłady z literatury np. partity, opracowane chorałowe, inwencje dwugłosowe, passacaglia J.S. Bacha i inne

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Dupre M. “Methode d’orgue en deux Partie ...”, Leduc, Paris 1927
- Dupre M. “Cours complet d’Improvisation a l’Orgue” Leduc, Paris 1937
- przykłady nutowe improwizacji Pierra Cocherau
- Gerol K. “Lehrgang der Orgel Improvisation”, Haenssler 1990

EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:

Absolwent kursu:

zna i definiuje podstawowe zasady improwizacji na organach z uwzględnieniem struktury harmonicznej, rytmicznej i formalnej utworu, rozpoznaje podstawowe style improwizatorskie używane w grze na organach w muzyce baroku, klasycyzmu, romantyzmu oraz w muzyce współczesnej, posiada wiedzę na temat repertuaru stylistycznie związanego z muzyką organową, student posiada podstawową wiedzę dotyczącą organów z poszczególnych epok, poprzez indywidualną pracę poszerza wiedzę dotyczącą improwizacji (K_W01, K_W07, K_W08, K_W13, K_W15)
EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:
Absolwent kursu: umie efektywnie wykorzystać wiedzę nabytą na wcześniejszych etapach edukacji związaną z harmonią praktyczną, basso continuo oraz grą liturgiczną, posiada umiejętność wykorzystania swojej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w zakresie improwizacji na organach, potrafi improwizować używając różnych technik improwizatorskich, z uwzględnieniem struktury harmonicznej, rytmicznej i formalnej utworu, potrafi improwizować w różnych stylach i gatunkach, dysponuje umiejętnością tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych zgodnych z zasadami wykonawstwa w danej epoce, wykorzystując swą kreatywność potrafi dobierać właściwą rejestrację, zgodną z założeniami stylistycznymi improwizowanego gatunku (K_U01, K_U02, K_U13, K_U15)
EFEKTY UCZENIA SIĘ - KOMPETENCJE SPOŁECZNE:
Absolwent kursu: jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności, posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych, oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury (K_K01, K_K02, K_K12)

semestr przedmiotu:	V	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	V
wymiar godzin:	15	ilość pkt. ECTS:	2,5
rodzaj zajęć:	ćwiczenia	sposób zaliczenia:	egzamin

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:
Realizacja małych form polifonicznych, m.in. preludium, interludium a także partity chorałowej na temat polskich pieśni kościelnych (z użyciem różnych gatunków kontrapunktycznych, różną ilością głosów oraz przeprowadzeniem c.f. w różnych głosach)
METODY DYDAKTYCZNE:
Zajęcia prowadzone w grupie 2-3 osobowej, praca przy instrumencie, tworzenie i naśladowanie określonych form polifonicznych, różnych stylów.
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:
Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach oraz systematyczna praca. W ramach egzaminu student prezentuje improwizacje w formie partity (na temat 3 różnych pieśni kościelnych).

semestr przedmiotu:	VI	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	VI
wymiar godzin:	15	ilość pkt. ECTS:	2,5
rodzaj zajęć:	ćwiczenia	sposób zaliczenia:	egzamin

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Realizacja m.in. takich form jak przygrywka, fantazja chorałowa na temat jednej z trzech polskich pieśni kościelnych, a także toccaty (w stylu włoskim, północnoniemieckim), suity francuskiej na bazie przykładów z literatury (Toccaty G. Frescobaldiego, J.J. Frobergera, J. Pachelbela i inne)

METODY DYDAKTYCZNE:

Zajęcia prowadzone w grupie 2-3 osobowej, praca przy instrumencie, tworzenie i naśladowanie określonych form polifonicznych, różnych stylów.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach oraz systematyczna praca. W ramach egzaminu student prezentuje improwizacje w formie: przygrywki/fantazji chorałowej (w 3 różnych tonacjach), toccaty w stylu włoskim/południowoniemieckim (w 3 różnych tonacjach), suity francuskiej.